

Over openingstijden

Meting stadspanel augustus 2014

Over openingstijden

Meting stadspanel augustus 2014

Datum: augustus 2014

Colofon

Gemeente Nijmegen

Onderzoek en Statistiek

contactpersoon: Klaas Pruijsen

tel.: (024) 329 98 89

e-mailadres: onderzoek.statistiek@nijmegen.nl

Verkrijgbaar

via www.nijmegen.nl

(onderdeel gemeente > onderzoek en cijfers)

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies	3
2 Aanleiding en onderzoeksopzet	5
3 Reguliere openingstijden	7
4 Koopavond	14
5 Zondagsopenstelling	17

Samenvatting en conclusies

Sinds juni 2013 zijn er ruimere mogelijkheden voor openingstijden van winkels in Nijmegen. Het gemeentebestuur en het Huis voor de Binnenstad willen graag weten hoe de huidige situatie de burgers bevalt, en welke wensen er leven. Dit om de betrokken partijen de gelegenheid te geven in te spelen op (veranderende) behoeften in de stad. Door een opiniepeiling onder het Nijmeegs digitaal stadspanel weten we meer over kennis, gebruik, oordelen en wensen.

Bron: www.bakkerij-holland.nl

Reguliere tijden en koopavond

De reguliere openingstijden van de diverse branches sluiten (nog) niet altijd goed aan bij het dagelijks leven van panelleden. Het panel is vooral kritisch over de opening van zakelijke diensten als banken of makelaars en publieke diensten als bibliotheek of gemeenteloket.

De meeste winkels in het stadscentrum zijn momenteel open tussen 9.00 en 17.30 uur, op zaterdag tot 17.00 uur. Desgevraagd spreekt het panel de voorkeur uit voor verlenging in de vroege avonden. De vensters 10.00 tot 19.00 uur of 09.00 tot 18.00 uur hebben voor de meesten de voorkeur (door de week én zaterdag).

De donderdagse koopavond in het stadscentrum wordt door een minderheid van de panelleden bezocht. Mocht het tot een verlenging van de doordeweekse openingstijden van bijvoorbeeld 19.00 uur komen dan vervalt voor een groot deel de behoefte aan de koopavond. Er is echter ook een groep (circa een kwart) die wel behoefte aan de koopavond blijft aangegeven.

Zondagsopening

In Nijmegen zijn steeds meer winkels open op zondag. Ondernemers zijn vrij om de consumptienuren zelf in te vullen, binnen de kaders van een vrijstelling voor zondagen en feestdagen. Bijna de helft van het Nijmeegs digitaal Stadspanel is op de hoogte van het feit dat (alle) winkels nu op zondag(middag) open mogen zijn.

Als het gaat om de precieze tijden is het panel vooral geïnformeerd over de zondagse opening van supermarkten, vooral via raamposters of spandoeken. Ook is een meerderheid op de hoogte van de 2 koopzondagen in het stadscentrum. Vooral supermarkten worden op zondag frequent bezocht, door een aanzienlijk deel van het panel. De koopzondagen in het stadscentrum, en de bouwmarkten worden ook behoorlijk bezocht. Voor zichzelf, en daarnaast vanwege het algemeen

belang, vindt een meerderheid de openingstijden op zondag van de meeste branches nu voldoende.

Thema leeft: veel wensen en verbeterpunten

Panelleden hebben massaal de gelegenheid gebruikt om aanvullende wensen en verbeterpunten kenbaar te maken. In totaal zijn er meer dan 1.000 opmerkingen gemaakt, wat de conclusie rechtvaardigd dat het thema openingstijden vollop leeft in de stad. Samenvattend zijn vooral de volgende onderwerpen naar voren gekomen:

1. Zorg voor uniformiteit in de openingstijden van winkels in het stadscentrum (ca. 23% van de opmerkingen). Panelleden ervaren te weinig eenduidigheid en communicatie hierover;
2. Het verruimen van openingstijden is slecht voor kleine ondernemers, en daarmee op termijn slecht voor de variatie in het winkelbestand. Zij verdienen bescherming (17%);
3. Zeer uiteenlopende wensen rond openingstijden, bijvoorbeeld tot 20.00 uur door de week of langer open op zaterdag (14%);
4. Geef ondernemers volledige vrijheid, laat de markt het werk doen (8%);
5. Diverse argumenten vóór verruiming of verschuiving van openingstijden, ook m.b.t. kleine ondernemers (8%);
6. Publieke diensten (als gemeenteloket en bibliotheek) meer buiten kantooruren openen (7%);
7. Mensen voelen een dilemma tussen verruimde tijden voor zichzelf, en de belangen van kleine ondernemers: die gaan hen ook ter harte (6%);
8. Op koopzondagen of koopavonden dienen álle winkels open te zijn (5%);
9. Verzet tegen zondagsopeningen. Zondagsrust is belangrijk, niet zozeer uit religieuze maar uit sociale overwegingen (5%);
10. Pleidooi voor afschaffen van betaald parkeren (5% van de opmerkingen).

2 Aanleiding en onderzoeksopzet

Mogelijkheden voor ruimere openingstijden en koopzondagen

Sinds juni 2013 mogen winkels op grond van de Winkeltijdenwet open zijn van maandag tot en met zaterdag van 6.00 uur 's ochtends tot 22.00 uur 's avonds. De gemeente Nijmegen verleende daarbij (algemene) vrijstellingen voor openstelling op zondag en feestdagen¹:

- Alle winkels mogen op zondag van 12.00 tot 18.00 uur open zijn;
- supermarkten mogen op alle zondagen van 12.00 tot 22.00 uur open zijn;
- de branche brood en banket mag op alle zondagen van 08.00 tot 18.00 uur open zijn.

Ondernemers zijn uiteraard vrij om de consumentenuren zelf in te vullen. Het gemeentebestuur wil stimuleren dat ondernemers zelf in onderling overleg kiezen voor de beste openingstijden. Aanleiding voor de verruiming binnen de Winkeltijdenwet is onder meer het veranderde koopgedrag. Consumenten winkelen tegenwoordig ook graag op andere tijdstippen, later op de dag bijvoorbeeld, na het werk, en in het weekend. Winkelen wordt ook steeds vaker gecombineerd met een bezoek aan een horecagelegenheid, het theater of de bioscoop.

Openingstijden in Nijmegen

In de praktijk zijn de meeste winkels in het Nijmeegse stadscentrum open tussen 9.00 en 17.30 uur, op zaterdag tot 17.00 uur. Op donderdag of bij bijzondere gelegenheden is er koopavond en zijn de winkels tot 21.00 uur open. De zondagsopenstellingen zijn medio 2014 als volgt:

- Stadscentrum: de Vereniging Centrum Ondernemers Nijmegen en het Huis voor de Binnenstad zetten de eerste en laatste zondag van de maand als koopzondag neer. Onder de noemer "Nijmeegse Twee Daagse" wordt daaraan "een weekend lang genieten van cultuur, shoppen én uitgaan" als toeristische promotie gekoppeld. De meeste centrumwinkels kiezen in deze lijn voor opening de eerste en laatste zondag van de maand;
- Winkelcentrum Dukenburg kent ook een donderdagse koopavond en heeft de 1e zondag van de maand van 12.00 uur tot 17.00 uur koopzondag;²
- Woonboulevard Nijmegen is 7 dagen per week geopend en donderdagavond is het koopavond. Dus elke zondag van 12.00 – 17.00 uur koopzondag;
- De meeste supermarkten (m.u.v. SPAR) zijn zondagmiddag en een deel van de -avond open
- De meeste bouwmarkten zijn elke zondagmiddag open;
- Een enkele bakker is op zondagochtend open (voorzover bekend: bakkerij Holland, Jacobslaan).

¹ Van deze vrijstelling zijn 1e Paasdag, 1e Pinksterdag, 1e Kerstdag en Nieuwjaarsdag uitgesloten. Ook moeten de winkels op 24 december, 4 mei en op Goede Vrijdag na 19.00 uur gesloten blijven.

² Een aantal winkels hanteert andere openingstijden.

Onderzoeksvraag en beantwoording

Sinds 2013 zijn er dus ruimere mogelijkheden voor openingstijden van winkels. Bij vaststelling van de Verordening Winkeltijden Nijmegen spraken college en raad af om geregeld een tussenstand op te maken, waarbij ook de ervaringen van betrokkenen aan de orde komen. Burgers/klanten en ondernemers staan daarbij centraal. Voorliggend onderzoek draagt bij aan het in beeld krijgen van de ervaringen van burgers.

Onderzoeksvraag: Hoe kijken burgers aan tegen de verruiming en/of ruimere mogelijkheden van de openingstijden van winkels in Nijmegen sinds najaar van 2013?

Het gemeentebestuur en het Huis voor de Binnenstad willen graag weten hoe de huidige situatie rond *reguliere openingstijden, koopavond en zondagsopeningen* de burgers (als klant) bevalt, en welke wensen er leven. Dit om de betrokken partijen de gelegenheid te geven in te spelen op (veranderende) behoeften in de stad. De vraag is geoperationaliseerd aan de hand van *vier vraagthema's: kennis, gebruik, oordelen en wensen/verbeterpunten*. Deze zijn in een korte vragenlijst voorgelegd aan de leden van het digitaal stadspanel. In het najaar van 2011 is het stadspanel ook bevraagd op het thema openingstijden. Hierdoor ontstaan meerdere vergelijkingsmogelijkheden.

Dit opiniepanel-onderzoek onder Nijmegenaren heeft meerdere voordelen boven grootschalig representatief steekproefonderzoek. In relatief korte tijd kan een aanzienlijk aantal (betrokken) Nijmegenaren bereikt worden. Bovendien wijst de ervaring uit dat het momenteel heel moeilijk is betrouwbaar steekproefonderzoek te doen in Nijmegen (enquêtemoedigheid, lage respons, hoge kosten).

Nijmeegs digitaal stadspanel

Het opiniepanel bestaat uit 3.954 Nijmegenaren. Er is sprake van een goede spreiding naar stadsdeel en leeftijd (18+). Daarentegen zitten in het panel relatief veel middelbaar en hoogopgeleide personen. En meer autochtonen dan in de Nijmeegse populatie. Het stadspanel is niet volledig representatief voor alle Nijmegenaren, maar waardevol omdat het om bij de stad betrokken respondenten gaat. In een compacte vragenlijst (maximaal 5-10 minuten invultijd) zijn de genoemde vraagthema's meetbaar gemaakt, om de genoemde onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. In dit onderzoek participeerden 1.309 personen (33%), vergelijkbaar met de respons in het najaar van 2011.

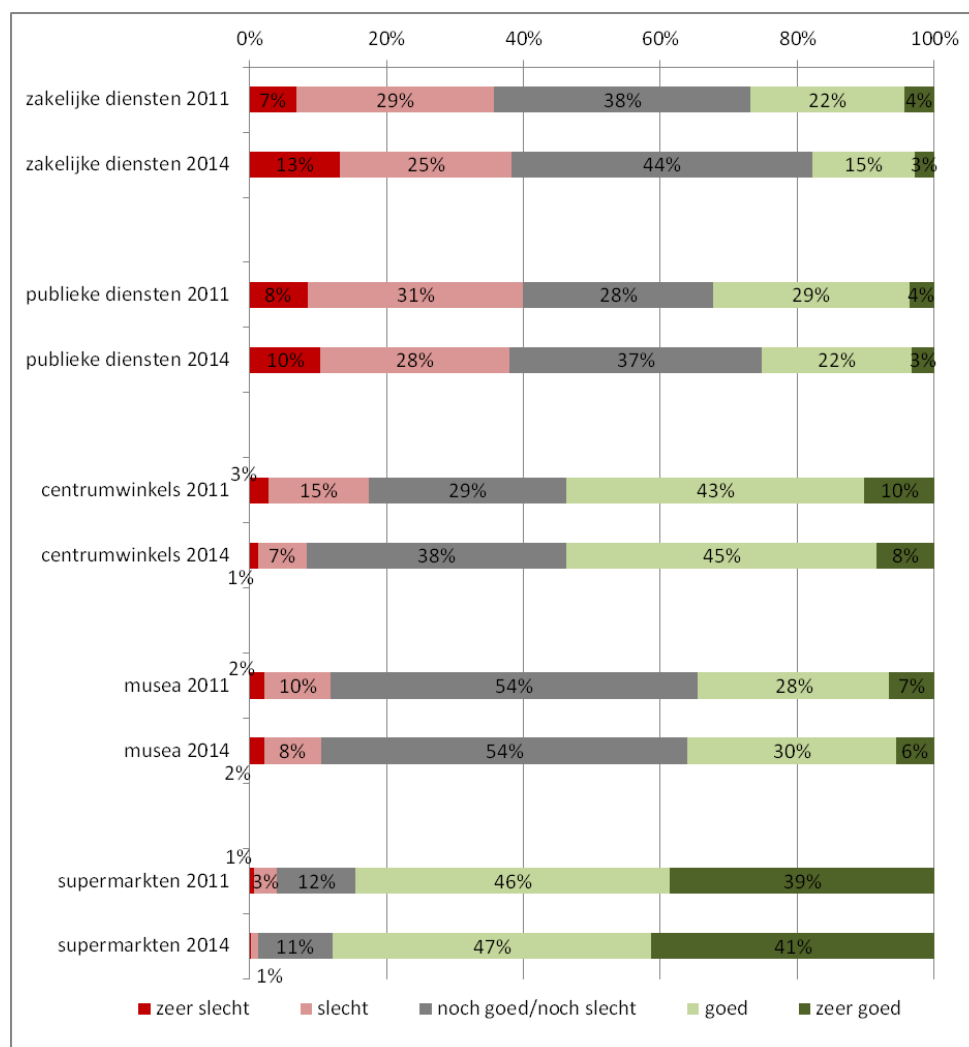
3 Reguliere openingstijden

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven mogen winkels op grond van de Winkeltijdenwet open zijn van maandag tot en met zaterdag van 6.00 uur 's ochtends tot 22.00 uur 's avonds. De gemeente Nijmegen verleende daarnaast vrijstellingen voor openstelling op zondag en feestdagen. De vraag daarbij is of de openingstijden van allerlei voorzieningen inmiddels goed aansluiten op de manier waarop de panelleden het dagelijks leven indelen (situatie: augustus 2014). Welk venster van openingstijden van winkels, musea en publieke dienstverleners in het stadscentrum zouden het panel het beste passen op doordeweekse dagen, en op zaterdag?

Ontevredenheid over openingstijden van zakelijke – en publieke diensten

Panelleden zijn minder tevreden over de openingstijden van zakelijke diensten (bijvoorbeeld banken of makelaars) en publieke diensten (bijvoorbeeld bibliotheek of gemeenteloket). Ongeveer vier van de tien vindt de openingstijden van deze voorzieningen slecht aansluiten bij het dagelijks leven.

Figuur 1: Oordeel over de openingstijden van voorzieningen: hoe sluiten deze aan op de manier waarop men het eigen leven indeelt? Metingen 2011 en 2014.

In vergelijking met 2011 is het beeld globaal genomen niet veranderd, met twee aandachtspunten:

- de groep die ontevreden is over de openingstijden van stadscentrumwinkels is kleiner geworden (van 18% “slecht of heel slecht” naar 8%), de groep tevredenen bleef stabiel op ca. 53% (“goed of zeer goed aansluitend”);
- de tevredenheid over openingstijden van zakelijke diensten is verder afgenomen.

Veel panelleden hebben aanvullende wensen en verbeterpunten kenbaar gemaakt. In totaal zijn er meer dan 1.000 opmerkingen gemaakt. Zo’n 7% daarvan ging over de openingstijden van publieke diensten. De strekking was dat bijvoorbeeld gemeenteloket en bibliotheek meer buiten kantooruren open dienen te zijn. Enkele citaten ter illustratie:

“I find it very hard to get things done when EVERYTHING, ABSOLUTELY EVERYTHING is in office hours. How can people live if everything is closed by the time they get out of work?”

“Bibliotheek en Stadswinkel graag langer open.”

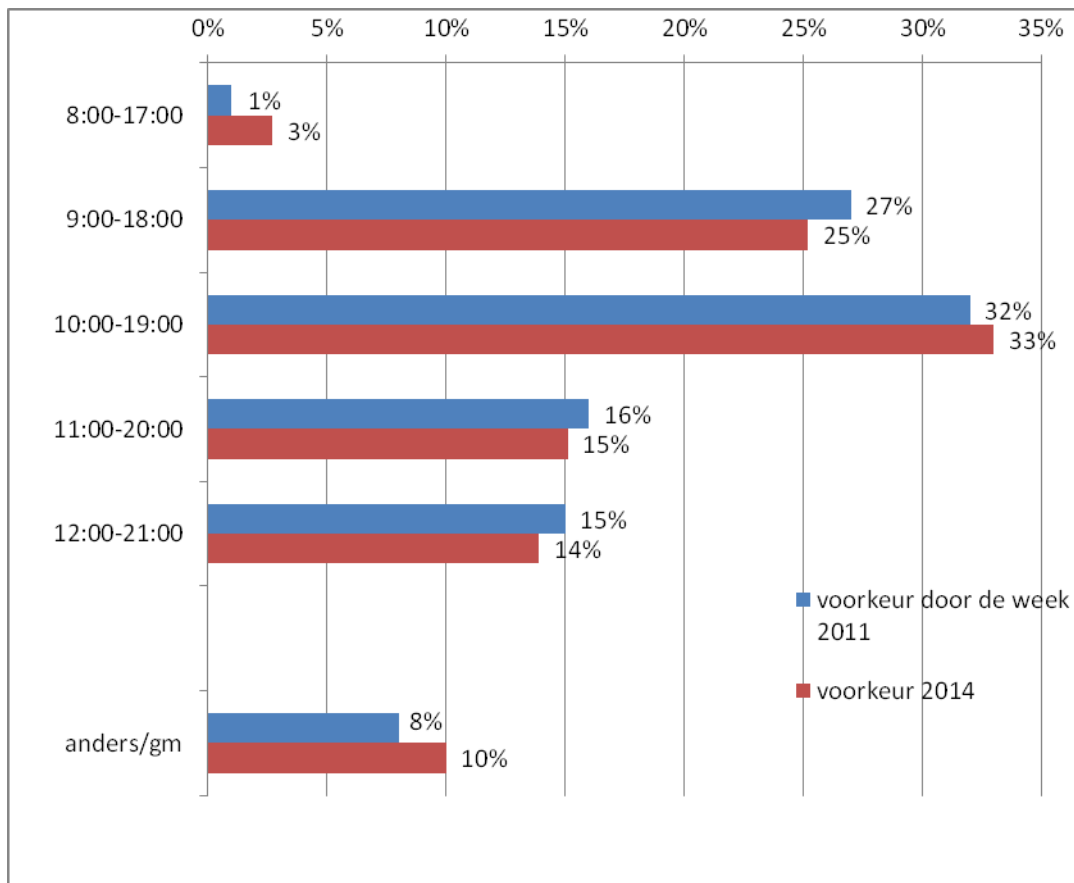
Verlenging openingstijden stadscentrum gewenst

Welk venster van openingstijden van winkels, musea en publieke dienstverleners in het stadscentrum zou het panel het beste passen op doordeweekse dagen? Zoals eerder aangegeven zijn de meeste winkels in het Nijmeegse stadscentrum momenteel in de praktijk open tussen 9.00 en 17.30 uur, op zaterdag tot 17.00 uur.

Desgevraagd geven panelleden voor zichzelf de volgende voorkeur voor openingstijden van winkels, musea en publieke dienstverleners in het stadscentrum:

1. 10.00 – 19.00 uur;
2. 09.00 – 18.00 uur;
3. 11.00 – 20.00 uur;
4. 12.00 – 21.00 uur;
5. 08.00 – 17.00 uur.

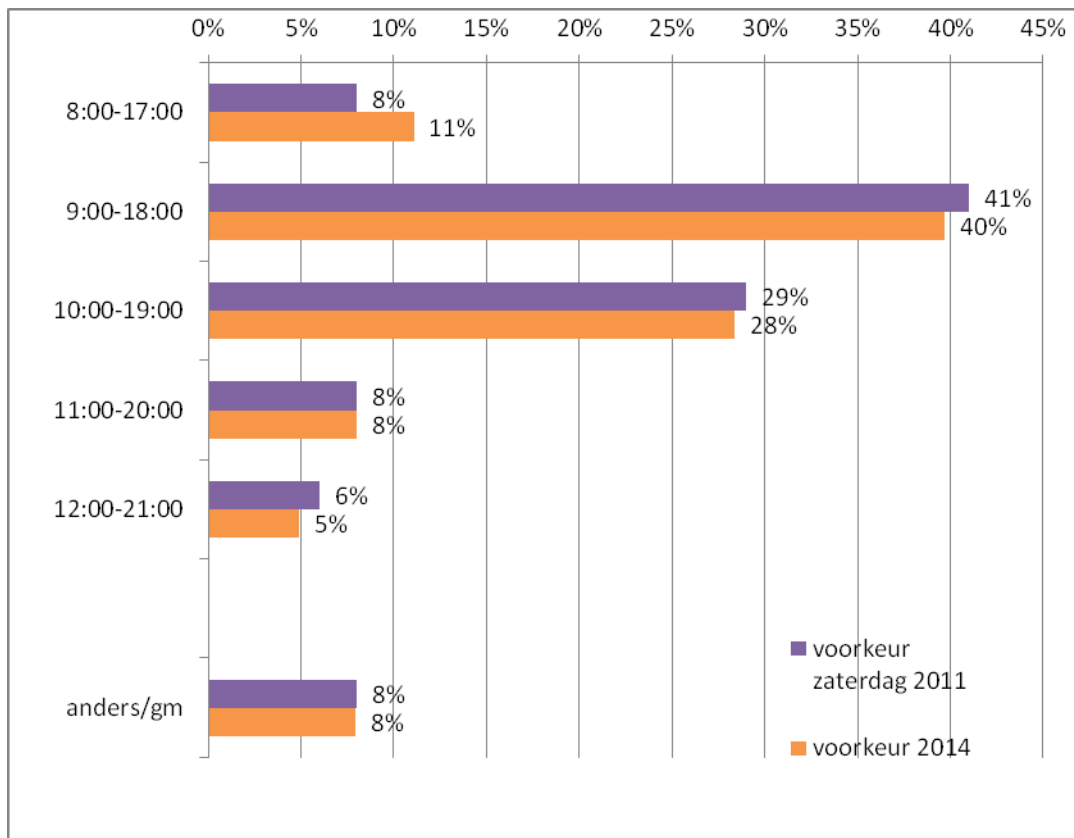
Figuur 2: Welke openingstijden van winkels, musea en publieke dienstverleners in het stadscentrum passen u het beste door de week?

We zien dat (enige) verruiming aan het eind van de middag of begin van de avond voor grotere groepen de voorkeur heeft. Deze wens zien we ook voor de opening van voorzieningen op zaterdag. Voor de zaterdag is er de volgende voorkeur:

1. 09.00 – 18.00 uur;
2. 10.00 – 19.00 uur;
3. 08.00 – 17.00 uur;
4. 11.00 – 20.00 uur.

Figuur 3: Welke openingstijden van winkels, musea en publieke dienstverleners in het stadscentrum passen u het beste op zaterdag?

Allerlei wensen en verbeterpunten

Zoals gezegd zijn er veel aanvullende wensen en verbeterpunten kenbaar gemaakt. Dit rechtvaardigt de conclusie dat het thema openingstijden volop leeft in de stad. Algemene thema's zijn:

- Zorg voor uniformiteit in de openingstijden van winkels in het stadscentrum (ca. 23% van de opmerkingen). Panelleden ervaren te weinig eenduidigheid en communicatie hierover;
- Het verruimen van openingstijden is slecht voor kleine ondernemers, en daarmee op termijn slecht voor de variatie in het winkelbestand. Zij verdienen bescherming (17%);
- Zeer uiteenlopende wensen rond openingstijden, bijvoorbeeld tot 20.00 uur door de week of langer open op zaterdag (14%);
- Geef ondernemers volledige vrijheid, laat de markt het werk doen (8%);
- Diverse argumenten vóór verruiming of verschuiving van openingstijden, ook m.b.t. kleine ondernemers (8%);
- Mensen voelen een dilemma tussen verruimde tijden voor zichzelf, en de belangen van kleine ondernemers: die gaan hen ook ter harte (6%);
- Pleidooi voor afschaffen van betaald parkeren (5% van de opmerkingen).

Hierna plaatsen we ter illustratie enkele typerende citaten.

Uniformiteit

“Grootste ergernis: niet weten wie wanneer open is. Koopzondag is leuk, maar als een hoop winkels toch dicht zijn, haak je af. Eenheid in openingstijden en duidelijkheid van openingstijden is belangrijker dan meer openingstijden.”

“Ik vind het prettig dat winkels langer open zijn, maar ik vind het lastig dat er overal verschillende openingstijden zijn. Dat maakt het moeilijk er zicht op te krijgen.”

“Het zou goed zijn op een internetpagina op een transparante manier aan te geven welke winkels open zijn. Ik stel mij een kaart van Nijmegen voor met daarop de winkels in rood als ze dicht zijn, en groen als ze open zijn.”

“Eenheid en regelmaat zijn beter te communiceren. Iedere invalsweg in Nijmegen een bord plaatsen met eenduidige info over openingstijden.”

“Was laatst op maandagmorgen om 11:30 uur in het centrum van Nijmegen. Volop leven vanwege de markt, maar de meeste winkels waren dicht. Centrumbezoek had voor mij hierdoor geen meerwaarde.”

Belangen kleine ondernemers

“Er moet niet alleen naar de belangen van de consument gekeken worden, maar ook naar die van de winkelier. Eenmanszaken worden bijna gedwongen mee te gaan in openingstijden met grootwinkelbedrijven en maken hierdoor vaak werkweken van 60, 70 uur.”

“Oprekken van openingstijden is slecht voor kleine ondernemers en dus – op termijn – schadelijk voor de variatie/differentiatie van het winkelbestand”

“Eenheid in openingstijden is belangrijk. Voor kleine ondernemers is het heel lastig om de tijden uit te breiden. Extra kosten zoals personeel in dienst moeten nemen, het is maar de vraag of de omzet stijgt.”

“Suggestie: eenheid van openingstijden van grotere winkelketens in kern winkelcentrum. De kleine ondernemer bepaalt zijn eigen tijden, en doet mee aan koopavond, ook de Ringstraten. De kleine ondernemer op het gebied van food bepaalt eigen openingstijden en krijgt subsidie.”

Heel diverse wensen

“Het is echt tijd voor langere openstelling op zaterdag. Als de winkels open blijven tot 1900 uur blijven mensen sneller in de stad hangen door ook nog wat te gaan eten, naar de film te gaan et cetera. Nu zit er een gat tussen sluitingstijd en de rest van de avond.”

“Voor werkenden buiten de regio is sluitingstijd om 19.00 uur te vroeg. Veel mensen zijn pas na 18.00 uur thuis van het werk, moeten dan eten met kinderen en daarna naar de stad. Dus tot 21.00 uur op koopavond moeten blijven staan, tenzij de sluitingstijden naar 20.00 uur gaan.”

“behoefte aan bakker open op zondagmorgen, eenheid in openingstijden, alle winkels tot 1900 uur open, geen koopavond.”

“Ruimere openingstijden, want tijdens de reguliere openingstijden ben ik zelf aan het werk.”

“Het zou prettig zijn als de winkels in het centrum op maandagochtend ook gewoon open zijn. Het is dan markt en dan kun je beide combineren. Nu ga ik vaak naar de markt maar moet dan later nog een keer terug omdat winkels gesloten zijn.”

“Iedere avond koopavond! Behalve zaterdag en zondag.”

Vrijheid voor ondernemers

“Geen behoefte aan eenheid. Ik ben voor vrije openingstijden. Iedere ondernemer mag het zelf weten. Kleine ondernemers hoeven niet beschermd worden, want die kunnen zich op andere manieren onderscheiden. Bijvoorbeeld door tot 22:00 uur open te blijven.”

“Iedereen moet vrij zijn om de openingstijden te hanteren die voor hen wenselijk is. Zo kan iedere ondernemer inspelen op de eigen mogelijkheden en wensen die ze binnen het ondernemerschap hebben/kunnen bieden.” “Ondernemers kennen zelf het beste het koopgedrag van klanten en de gewenste openingstijden.” “Ik denk dat wanneer de ondernemers de vrijheid geboden wordt, dit vanzelf tendeert naar de meest gunstige verhouding.”

“Laat ondernemers volledig vrij in openingstijden. Als consument wil ik graag winkelen wanneer het mij uitkomt. Bijvoorbeeld op zondagochtend. Dat niet alle winkels gelijktijdig open zijn, vind ik te begrijpen en niet storend.”

Argumenten voor verruiming

“Wie kan er kopen? Iemand die geld heeft! Wie heeft er geld? Iemand die werkt. Wanneer heeft die tijd door de week? Na 17:00 uur. Daarom: open tot 19:00 uur.”

“De belangen van kleine ondernemers zijn groot, maar niet groter dan die van de klant. Zij zullen mee moeten bewegen met maatschappelijke ontwikkelingen, zoals verruiming van openingstijden. Het klassieke werken van 9-5 van maandag tot en met vrijdag bestaat allang niet meer.”

“Voor mij is het duidelijk dat wanneer de binnenstad de concurrentie met internet wil winnen ze ook open moeten zijn buiten werktijden. Dus later open, andere sluitingsdag dan zondag en uiteraard later sluiten (20.00 uur).”

“Het is van belang, dat winkelsluitingstijden worden aangepast aan maatschappelijke ontwikkelingen. De markt, het kooppubliek, bepaalt dus de tijden. Helaas moeten kleine ondernemers daarbinnen concurreren.”

“De huidige openingstijden (en sluitingstijden) zijn nog erg gebaseerd op de “oude” werktijden.”

Dilemma

“Ik merk dat heel fijn is dat er veel ruimere openingstijden zijn, vooral die van supermarkten. Maar ik heb het wel te doen met de kleinere ondernemers die daar niet aan mee kunnen doen.”

“Ik denk dat de verruiming van openingstijden niet terug te draaien is, maar het lijkt me voor kleine middenstanders lastig om ontwikkelingen bij te houden ik zou het betreuren als nog meer kleine zaken het onderspit zouden moeten delven.”

“Bepaalde flexibiliteit is prettig en past in tijdsbeeld. Voor kleine ondernemers vind ik het wel zuur. Daarnaast geven zondagsopeningen bijvoorbeeld voor bewoners in de buurt van de AH XL Jacobslaan onrust.”

Betaald parkeren afschaffen

“Schaf het belachelijk hoge parkeergeld af, dat is de reden dat ik uitwijk naar andere centra’s, en NOOIT in Nijmegen Centrum kom...”

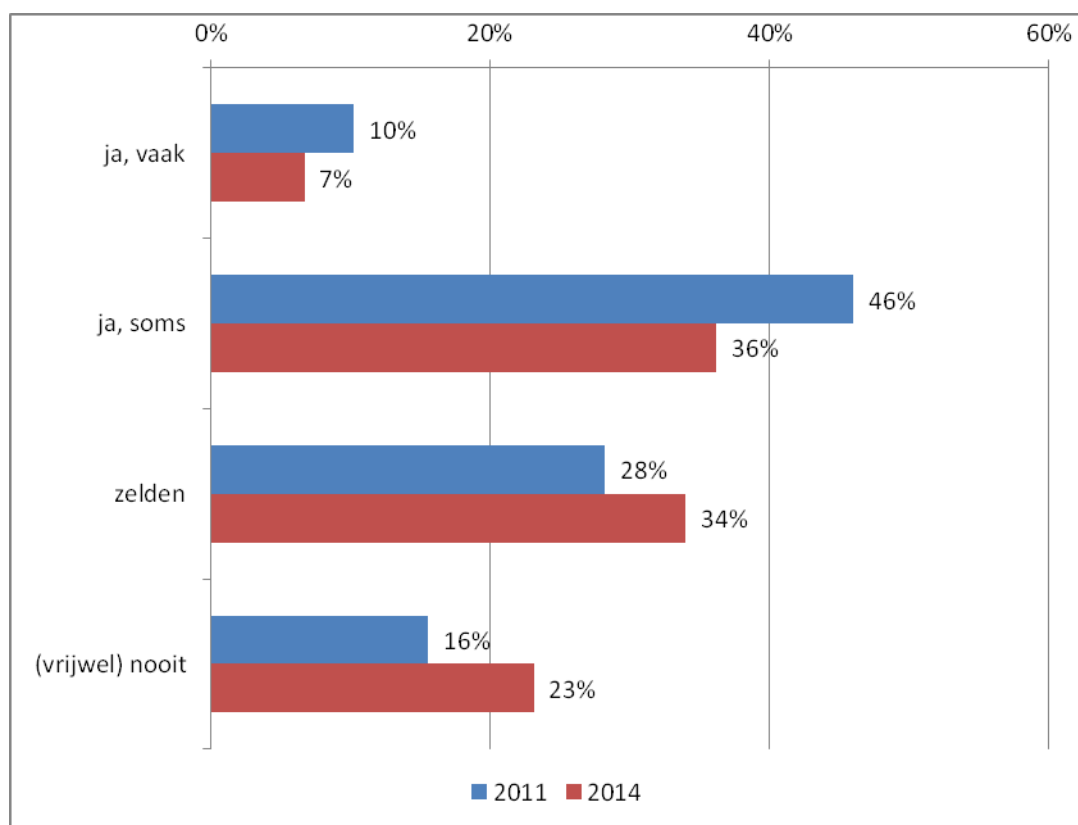
“Ik vind het betaald parkeren in Nijmegen te duur. Vandaar dat ik geneigd ben om eerder in de avonden te winkelen omdat het parkeren dan 50 cent kost.”

4 Koopavond

Minderheid bezoekt koopavond

Ongeveer zes van de tien panelleden bezoekt zelden of nooit de donderdagse koopavond in het Nijmeegse stadscentrum (opgeteld 57%). Ruim 36% geeft aan soms op donderdagavond te komen, bijna 7% rekt zich tot de geregelde bezoekers.

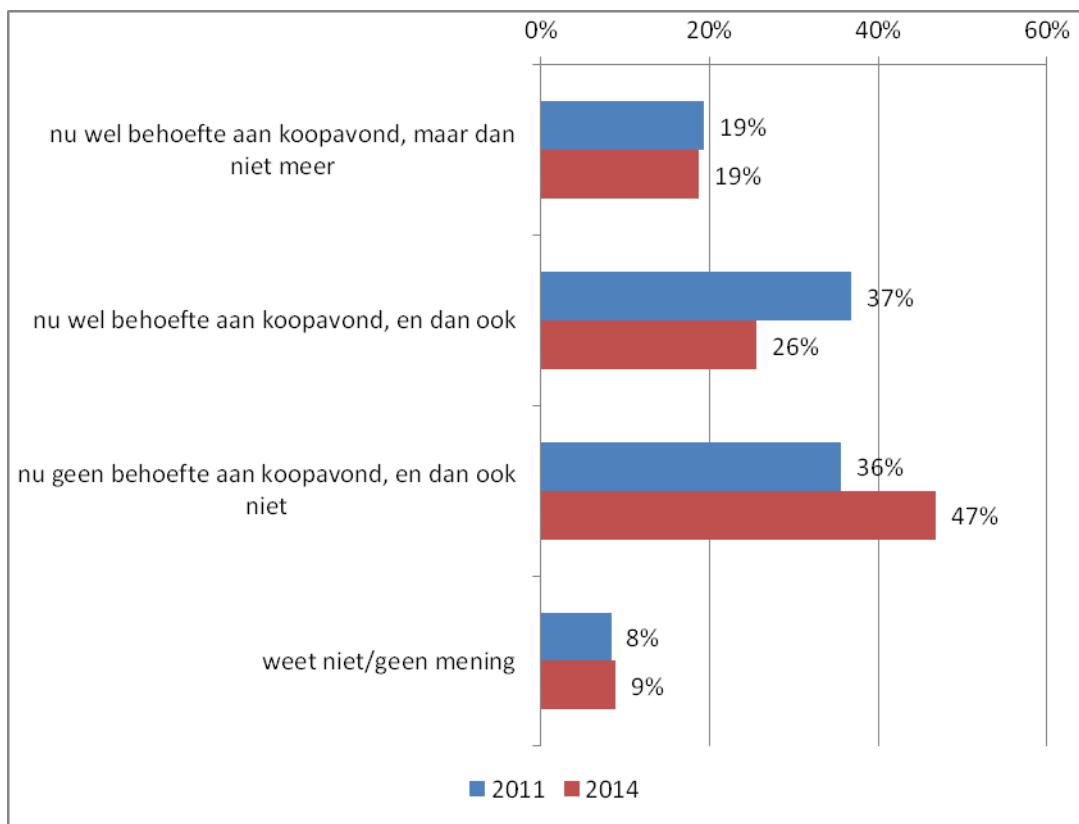
Figuur 4: Maakt u wel eens gebruik van de donderdagse koopavond in het stadscentrum van Nijmegen?

Verschuiving op doordeweekse dagen heeft invloed op behoefte koopavond

De vraag is of enige verruiming of verschuiving van de openingstijden op maandag t/m vrijdag invloed heeft op de behoefte aan een koopavond. Stel dat de centrumwinkels door de week tot 19.00 uur open zijn, hebben de panelleden dan voor zichzelf nog de behoefte aan de wekelijkse koopavond op donderdag?

Figuur 5: Stel dat de centrumwinkels door de week tot 19.00 uur open zijn, hebben de panelleden dan voor zichzelf nog de behoefte aan de wekelijkse koopavond op donderdag?

Bevindingen rond de behoefte aan een koopavond (in relatie tot enige verruiming van de openingstijden op maandag t/m vrijdag):

- bijna de helft geeft aan nu in zijn algemeenheid geen behoefte te hebben aan de koopavond (47%), ongeveer een vergelijkbare groep (opgeteld 44%, 2011: 56%) heeft die behoefte wel;
- als de doordeweekse opening verschuift naar 19.00 uur, blijft de meerderheid van de voorstanders de behoefte aan de koopavond aangeven (zo'n 26% van het totale panel, een lager aandeel dan in 2011: destijds 37%). Een kleiner deel (zo'n 19% van het totale panel) verliest dan interesse;
- al met al geeft (opgeteld) 66% van het panel aan, dat de koopavond van henzelf zou mogen verdwijnen als winkels doordeweeks tot 19.00 uur geopend zijn.

De groep panelleden die de koopavond soms of vaak bezoekt staat er enigszins anders in:

- de meerderheid die de koopavond vaak bezoekt wil deze (ondanks een schuivend venster op doordeweekse dagen) behouden: 66% van deze groep. Van de groep die aangeeft soms koopavonden te bezoeken wenst 44% deze in die situatie toch te willen behouden;
- ongeveer een van de drie panelleden die vaak of soms de koopavond bezoekt geeft aan dat deze mag vervallen bij schuivende vensters op doordeweekse dagen (29% respectievelijk 35%).

(Niet) alle winkels open

Uit de losse opmerkingen die panelleden plaatsten blijkt dat er voor hen een issue ligt rond het wel of niet meedoen van ondernemers aan de koopavond. De strekking is dat deze panelleden wensen dat op koopavonden (en koopzondag) álle winkels open dienen te zijn. Een citaat ter illustratie:

“Veel winkels zijn tijdens koopavond al niet meer open. Dat maakt de koopavond tot een onsamenhangend, uitstervend geheel (mening namens bewoners centrum).”

5 Zondagsopenstelling

In Nijmegen zijn steeds meer winkels open op zondag. Zoals eerder aangegeven zijn ondernemers uiteraard vrij om de consumentenuren zelf in te vullen, binnen de kaders van een vrijstelling voor zondagen en feestdagen³. Het gemeentebestuur stimuleert dat ondernemers zelf in onderling overleg kiezen voor de beste openingstijden. Zijn de panelleden inmiddels op de hoogte van de “zondagse openingstijden” van winkels in Nijmegen? En zo ja op welke manier?

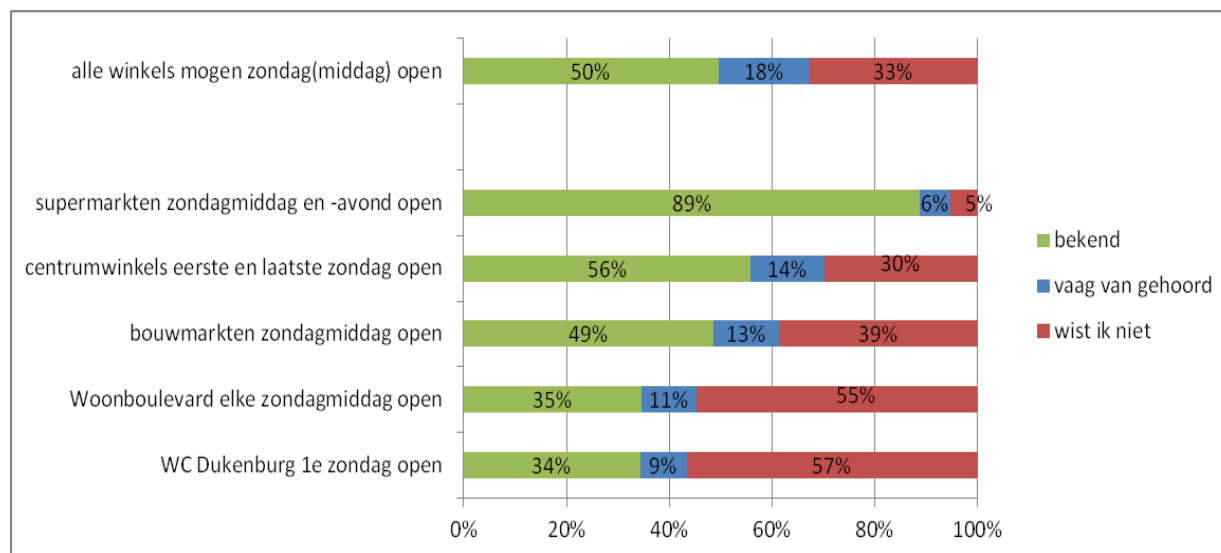

Tijdens de Tweedaagse doen de Nijmeegse ondernemers hun best er een mooi weekend van te maken. Iedere keer zijn er ondernemers die samen een duodeal opzetten. Bron: www.centrumnijmegen.nl

Principe van zondagsopenstelling al behoorlijk bekend

Bijna de helft van het Nijmeegs digitaal Stadspanel is op de hoogte van het feit dat (alle) winkels nu op zondag(middag) open mogen zijn (49,6%). Bijna een van de drie wist dit niet, bijna een van de vijf had wel eens (vaag) gehoord van de ruimere mogelijkheden. De panelleden zijn vooral op de hoogte via kranten/media, door raamposters en spandoeken, of via vrienden en bekenden.

Figuur 6: Bent u op de hoogte van de ‘zondagse openingstijden’ van winkels in Nijmegen?

³ De gemeente Nijmegen verleende in 2013 algemene vrijstellingen voor openstelling op zondag en feestdagen:

- ⦿ Alle winkels mogen op zondag van 12.00 tot 18.00 uur open zijn;
- ⦿ supermarkten mogen op alle zondagen van 12.00 tot 22.00 uur open zijn;
- ⦿ de branche brood en banket mag op alle zondagen van 08.00 tot 18.00 uur open zijn.

Vooral kennis van zondagsopenstelling supermarkten

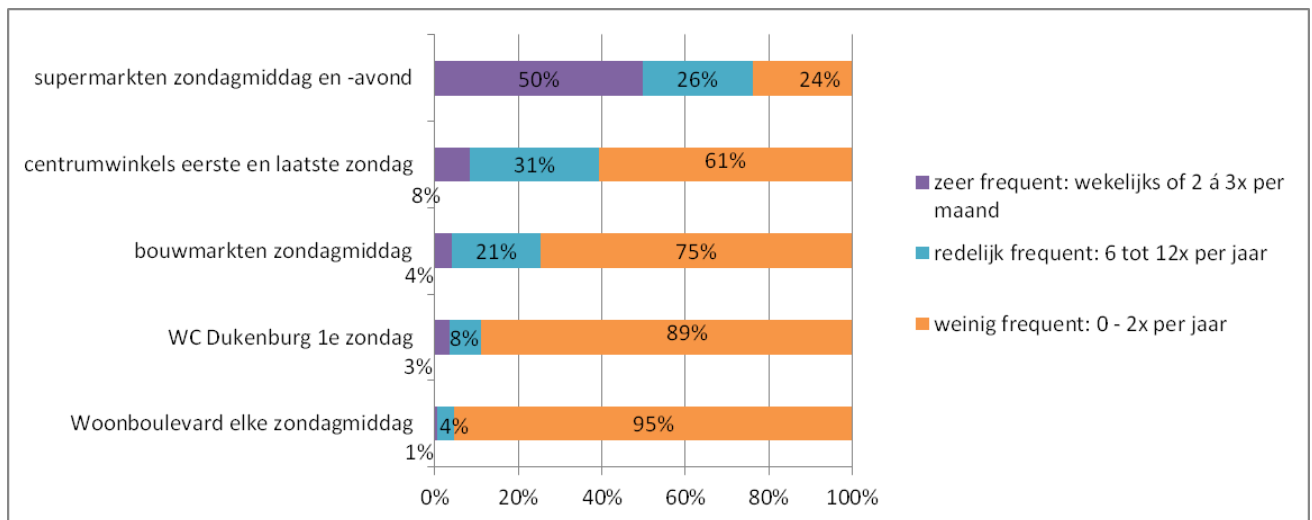
Veel panelleden zijn op de hoogte van de zondagse opening van supermarkten, vooral via raamposters of spandoeken. Ook is een meerderheid op de hoogte van de 2 koopzondagen in het stadscentrum. De bekendheid van zondagse openingstijden van diverse branches (aflopend):

1. supermarkten (bij 89% van het panel bekend);
2. centrumwinkels (56%);
3. bouwmarkten (49%);
4. Woonboulevard Nijmegen (35%);
5. Winkelcentrum Dukenburg (34%).

Boodschappen doen op zondag populair

Vooral supermarkten worden op zondag frequent bezocht, door een aanzienlijk deel van het panel. Circa de helft (afgerond 50%) geeft aan een supermarkt wekelijks of 2 á 3x per maand op zondag te bezoeken.

Figuur 7: Hoe vaak bezoken panelleden branches op zondag.

De koopzondagen in het stadscentrum, en de bouwmarkten worden ook behoorlijk bezocht. Bijna vier van de tien panelleden (opgeteld 39%) bezoekt de koopzondagen in het stadscentrum naar eigen zeggen zeer frequent (wekelijks of 2 á 3x per maand) of redelijk frequent (6 tot 12x per jaar). Ongeveer één van de vier gaat geregeld naar een bouwmarkt op zondag. Woonboulevard Nijmegen en Winkelcentrum Dukenburg worden door de grootste groep weinig frequent bezocht op zondag (1 tot 2x per jaar, tot vrijwel niet).

Ongeveer 5% van de los geplaatste opmerkingen van panelleden ging over het feit dat op koopzondagen (of koopavonden) niet alle winkels open zijn. Enkele citaten hierover:

“Als er in een koopcentrum een aantal winkels niet meedoen om wat voor reden dan ook, is dat het begin van de afbrokkeling van je winkelbestand en populariteit van het centrum.”

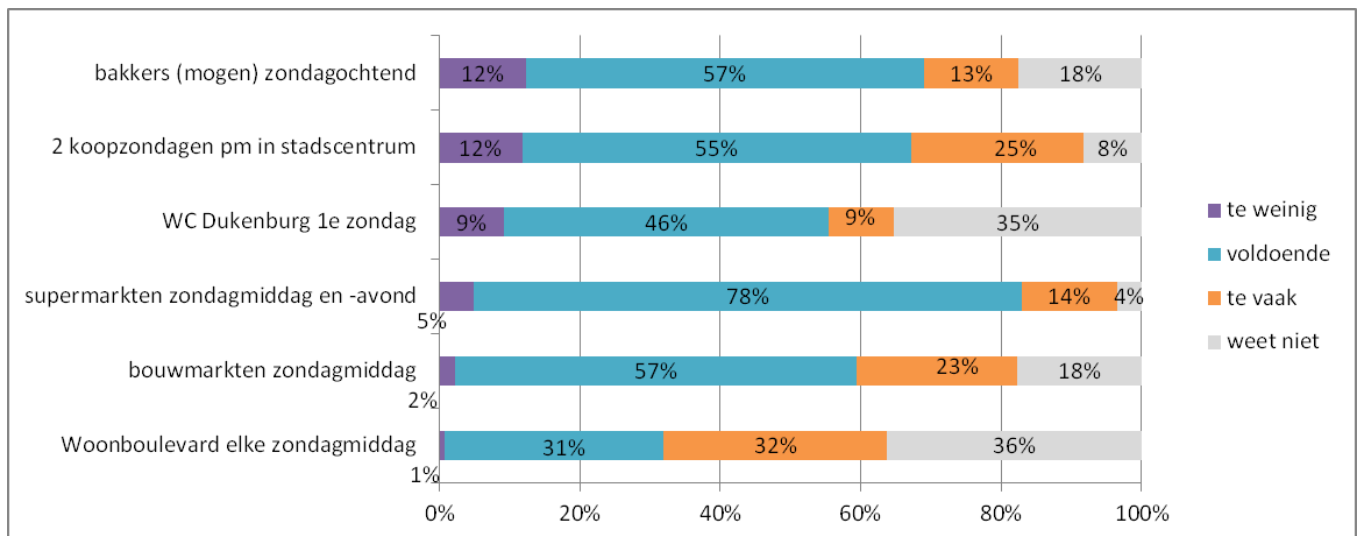
“Voor een stadscentrum maar met name ook funshoppen aan de orde is, moet je er als consument vanuit kunnen gaan dat je bij alle winkels terecht kunt in vastgesteld venster.”

Huidige zondagsopenstellingen vaak voldoende geacht

Voor zichzelf, en daarnaast vanwege het algemeen belang, vindt een meerderheid de openingstijden op zondag van de meeste branches nu voldoende. Er zijn wel accentverschillen:

1. een kwart vindt twee koopzondagen in het stadscentrum te veel. De wekelijkse zondagsopening van Woonboulevard Nijmegen is voor ongeveer een derde te ruim bemeten. Als panelleden het algemeen belang meewegen zijn ze wat minder uitgesproken: wat kleinere groepen vinden de zondagsopeningen dan te ruim;
2. Ruim één van de tien panelleden ziet voor zichzelf graag meer koopzondagen in het stadscentrum, en ook de bakkers open op zondagochtend;
3. Voor veel panelleden zijn WC Dukenburg en de woonboulevard qua openingstijden onbekend terrein: voor ruim een derde is het moeilijk zich een mening te vormen.

Figuur 8: Wat vindt u van (de frequentie van) zondagsopeningen, voor uzelf?

Er zijn ook panelleden die zich verzetten tegen zondagsopeningen. Zondagsrust is voor hen belangrijk, niet zozeer uit religieuze maar uit sociale overwegingen. Dit blijkt uit 5% van de gemaakte opmerkingen en aanvullingen, bijvoorbeeld:

*“Graag koopzondagen totaal afschaffen. Rust is belangrijk voor mensen (ik ben totaal niet gelovig, dus dat is niet de reden).
Het is voor bewoners van de stad een extra belasting, maar ook voor personeel en kleine winkels.”*

“Het is voor de maatschappij als geheel, voor (kleine) ondernemers en voor consumenten belangrijk om de consumptiedrang niet ongebreideld te laten groeien of zelfs stimuleren. Daarom zou ik ervoor willen pleiten de zondag als rustdag in ere te herstellen.”

“Je kunt je leven goed inrichten met minder openingstijden van winkels, ook als je fulltime werkt. Je moet alleen wel plannen. We moeten af van de 24 uurs-economie. Winkelpersoneel heeft ook recht op vrijheid en vergeet de kleine zelfstandige niet.”
